

Referat af Danske Døves Landsforbunds Landsmøde d. 29. august 2020 i Korsør

Dagsorden:

(revideret på landsmødet, således at der blev byttet om på pkt. 5. og 6. Dagsorden blev afviklet som anført nedenfor)

1. Valg af dirigenter
2. Valg af 2 stemmetællere
3. Hovedbestyrelsens beretning
4. Reviderede årsrapporter til godkendelse
5. Behandling af forslag
6. Arbejdsprogram til godkendelse
7. Fastsættelse af kontingent
8. Valg af Landsformand
9. Valg af 8 Hovedbestyrelsesmedlemmer
10. Valg af 1. og 2. suppleant
11. Valg af tre medlemmer til valgkomitéen
12. Valg af statsautoriseret revisor
13. Eventuelt

Velkomst

Landsformand Lars Knudsen: byder velkommen til Landsmødet 2020 i Korsør, også velkommen til jer alle derhjemme, som følger med via livestreaming. Vi sørger for at sende livestreaming af hele landsmødet.

Det er en special tid, som vi lever i pga. corona. Det har uden tvivl påvirket os alle sammen meget. Alt hvad vi plejede at gøre i hverdagen, ændrede sig: F.eks. kunne vi ikke længere komme i medlemsforeningerne og være sammen med andre døve. Jeg ved, at corona har påvirket mange døve rundt omkring i landet. For mange døve er medlemsforeningerne deres eneste mulighed for socialt samvær med andre. Vi er blevet mere bevidste over, hvor meget det betyder for os. Foreningerne har måttet udtænke nye løsninger.

Derfor glæder det mig meget over, at Folketinget har bevilliget penge til corona-initiativer, som handicaporganisationerne kan få glæde af. DDL har gennem Danske Handicaporganisationer fået ca. en million kr. til corona-initiativer. Pengene bliver brugt til medlemmerne og medlemsforeningerne, bl.a. online arrangementer, rådgivning og vejledning til medlemsforeningerne. Initiativerne igangsættes i efteråret.

Kære medlemsforeninger. Nu er vi alle samlet i Korsør – mere end 3 måneder forsinket i forhold til det planlagte. Jeg vil sige en stor tak til alle medlemsforeninger for samarbejdet og forståelse i forhold til, hvordan vi skulle afvikle dette landsmøde trygt og sikkert for alle.

Vi havde jo planlagt et storslået landsmøde med 85-års jubilæumsfest med masser af gæster og spændende oplæg og debatter. Desværre bliver det ikke til noget i dag, men jeg lover, at vi gemmer festen til et senere tidspunkt.

Nu hvor der er færre deltagere til landsmødet i dag, har jeg derfor bedt vores tætteste samarbejdspartnere om at sende en videohilsen til os i dag.

Om lidt får I fornøjelsen at se videohilsener fra Danske Handicaporganisationer (DH), Døves Verdensforbund (WFD), Det Europæiske Døveforbund (EUD) og Døves Nordiske Råd (DNR).

Men først og måske vigtigst, får I fornøjelsen at se Social- og Indenrigsminister Astrid Krag. Hun har nemlig også sendt en videohilsen til os.

Videohilsener

Astrid Krag, Social- og indenrigsminister: Mange tak for invitationen, jeg er glad for at jeg må komme med en hilsen på denne måde. Stort tillykke med det halvrunde jubilæum. Der er sket meget på handicapområdet siden DDL startede – heldigvis. På mange måder er der kommet bedre forhold for handicappede, og der er sket en stor teknologisk udvikling, som kan gavne mange. I kom selv med et fantastisk eksempel – I oprettede en hotline for døve om corona og I gjorde venligt, men bestemt myndighederne opmærksomme på at der manglede tegnsprogstolkning ved pressemøderne.

Stor tak for det konstruktive samarbejde, vi har haft i denne periode. Jeg har jo kontakt med jer via Lars Knudsen – vi har bl.a. drøftet tolkeområdet og Ordbog over Dansk Tegnsprog, og vi har efterfølgende besluttet, at ordbogen skal fortsætte i hvert fald de næste fire år.

Selvom handicappede mennesker har fået bedre livsvilkår, er der stadig meget der kan blive bedre. Konkret har jeg hørt eksempler på døve i botilbud, der føler sig isolerede, fordi personalet ikke kan tegnsprog godt nok – eller fordi tiden til kontakt er begrænset.

Organisationer har siden 2007 advaret mod, at socialområdet bliver afspecialiseret, og vi lytter til de bekymringer. Alle skal kunne få den rette hjælp. Derfor er vi i gang med en grundig evaluering af det specialiserede socialområde. Vi vil se på, hvordan kan vi gentyænke socialområdet – og evalueringen skal give os et overblik. Den skal give os bedre viden om, hvilke tilbud der er behov for – målgruppe for målgruppe – og turen kommer også til døveområdet. Arbejdet er omfattende, og det er første skridt på vej mod et løft.

Regering har en central vision: Bedre og mere enkel adgang til tolk. Tolkeområdet fungerer ikke godt nok i dag: Det er uoverskueligt, og det kan være svært at få fat i den tolkning, der er brug for. Vi skal have kigget ordentligt på det, før vi er klar til at komme med løsninger. DDL er god til at være med til at finde løsninger.

Oftentimes kommer de bedste løsninger fra hverdagens eksperter, så bliv ved at komme til os med jeres forslag. Tillykke, og jeg håber, at I får et helt fantastisk landsmøde.

Thorkild Olesen, formand DH: Tak til DDL for det gode samarbejde. I er den ældste handicaporganisation i Danmark, og det kan man godt mærke på den måde, som I samarbejder med andre på: Man bliver jo lidt rundere og mere rummelig med alderen og det vil jeg takke jer for.

I skal være stolte over jeres forening: Den er stærk og god til at føre jeres sager.

I forbindelse med Corona sørgede DDL for at få pressemøderne oversat til tegnsprog. DDL er en stærk organisation med gode ledere og gode frivillige. En af de største ting jeg har

oplevet, var anerkendelse af dansk tegnsprog. Det var en fantastisk sag. Nu skal vi sørge for at følge op – bl.a. med finansieringen af ordbogen. Og hvis I har brug for hjælp, træder vi gerne til.

Så vil jeg ønske jer et godt landsmøde. Sørg for at træffe gode beslutninger og holde en ordentlig fest.

Joe Murray, formand WFD: Nordmænd siger, at det er dejligt at være nordmand i Danmark. Det skulle også gerne være dejligt at være døv i Danmark. DDL har gennem 85 år kæmpet for døves vilkår i Danmark. WFD ønsker et stort tillykke med, at I har så god en organisation som DDL, så det netop kan være dejligt at være døv i Danmark.

DDL er aktiv i hele verden. Mange danske døve har siddet i bestyrelsen i WFD og i WFDYS. En stor tak for støtten. Tak til døve i Danmark, som har støttet døve i andre lande i mange år. Jeg har mødt døve fra DDL's samarbejdslande som er blevet kompetente ledere takket været DDL's internationale arbejde.

DDL har en god handlingsplan for dansk tegnsprog, og det er vigtigt at tage kampen op for at fremme dansk tegnsprog. Vi skal stå sammen – held og lykke med jeres landsmøde!

Markku Jokinen, formand EUD: Hej alle sammen. Jeg ville så gerne være kommet, men desværre blev det umuligt pga. Corona. Heldigvis er det muligt at sende en videohilsen til jer. Tusind tak for det. Jeg vil gerne sige noget om tre ting: Tilgængelighed, Corona og fremtiden.

EU har en lov om tilgængelighed, og I har et stort ansvar i at sørge for at denne lov også bliver implementeret i Danmark. Tegnsprog skal være synligt i jeres love i Danmark. Det er vigtigt at I kæmper og jeg håber I lykkes i den kamp.

Hele verden er forandret pga. Corona. Manges liv er forandret og påvirket. Vi har kontakt med mange lande over videotelefon for at tale om hvordan man har klaret sig gennem Coronakrisen. Det er blevet til en rapport, og vi vil snart lave et resume samt en anbefaling om Corona og hvordan man får gjort døve synlige. Rapporten fortæller hvordan man har arbejdet med dette rundt omkring i Europa.

Det har været en urolig periode, vi har været nødt til at forandre os og ændre på meget: Første trin er at man indsamler information om hvad der foregår. På trin to går man videre til at generere ideer og løsninger. Og på tredje trin går man videre til at skabe forandringer.

Held og lykke med jeres fremtidige arbejde, at I har energi og viden til at arbejde videre i EU og på verdensplan. Det er vigtigt at vi står sammen over hele verden. Sammen står vi stærkest. Held og lykke.

Niels Kristensen, formand DNR og det norske døveforbund. Er dansk, men har boet i Norge over 25 år. Kan desværre ikke deltage i jeres Landsmøde pga. rejserestriktioner når man rejser mellem Norge til Sjælland. Jeg ville så gerne have været med til jeres landsmøde, og bl.a. se på jeres organisationsform – f.eks. Fleur og Tegnbyen og hvordan I involverer dem – det tror jeg vi i Norge kunne inspireres af. Tillykke med de 85års jubilæum – også fra DNR, Døves Nordiske Råd.

Lars Knudsen, landsformand: Mange tak for de fine videohilsener.

Lars Knudsen, landsformand: Jeg vil igen sige velkommen til landsmødet. Nu begynder vi arbejdet og går videre til punkt nr. 1 i dagsordenen.

01: Valg af dirigenter

Hovedbestyrelsen indstiller Helena C. Gade og Dennis Toft Sørensen som dirigenter. Kan Landsmødet acceptere forslaget?

De to bliver valgt med applaus.

Lars Knudsen, Landsformand: Tak – nu vil jeg overlade scenen til dirigenterne.

Dennis Sørensen Hej alle sammen. Vi håber vi får en god dag sammen. Før vi starter, skal dirigenterne sørge for at formaliteterne er på plads.

Dennis Sørensen konstaterer, at pga. Corona og flytningen af Landsmødet, har det ikke været muligt at overholde alle frister. Dagsordenen er også ændret. Vedtægtsændringerne er flyttet til oktober 2021 pga. Corona. I dag skal vi have valgt ny bestyrelse, og måske vil den nye bestyrelse ændre på forslagene til næste møde.

Ellers foregår programmet som det plejer. Stemmeantal og fuldmagter er på plads. Afstemningen i år er elektronisk på samme måde som ved sidste Landsmøde.

02: Valg af 2 stemmetællere

Christian Høybye (Esbjerg Døveforening) Vi har et ændringsforslag til dagsordenen. Vi foreslår at punkt fem og seks byttes, fordi punkt seks handler om forslag, der kan påvirke handlingsprogrammet, f.eks. foreningskonsulent og netværksmøder. Det er bedst at behandle dette først, hvis det skal med i arbejdsprogrammet. Punkt 11 foreslår vi slettes. Det er hovedbestyrelsens ansvar at finde en valgkomité. Undrer mig at punkt nr. 13 er på, det plejer vi ikke at have. Desuden trækker vi vores forslag om seniorkontingent og Horsens Døveforening foreslås at trække forslaget om sekundært medlemskab.

Dennis Sørensen: Vi dirigenter styrer det med eventuelt. HB har et forslag som ligner dit vedr. pkt. 11. Det primære er, om vi skal bytte rundt på punkt 5 og 6? Ønsker forsamlingen, at man bytter rundt på punkterne? Ingen protesterer, og det vil sige, at vi bytter rundt på punkt 5 og 6.

Filip Verhelst, Horsens Døveforening: Esbjerg Døveforening foreslår, at vores forslag om sekundært medlemskab trækkes tilbage. Men vi i Horsens Døveforening ønsker *ikke* at trække vores forslag.

HB foreslår **Klaus Huse** og **Lisa Vogel** som stemmetællere og de to bliver valgt. Derefter gennemgås stemmesystemet.

Kasper Bergmann, sekretariatet, gennemgår systemet – det er det samme, vi har brugt for tre år siden og for seks år siden. Alle foreninger afgiver stemmer, og det tjekkes, at det fungerer.

03: Hovedbestyrelsens beretning

Lars Knudsen aflægger beretning på vegne af Hovedbestyrelsen. Landsformanden henviser til den tegnsproglige beretning, der er udsendt på forhånd. Desuden er der i hver årsrapport en ledelsesberetning med flere detaljer om DDL's arbejde.

I denne beretning vil jeg kun præsentere de vigtigste højdepunkter i vores arbejde med det strategiske arbejdsprogram 2017 – 2020, og jeg vil også komme med mine refleksioner omkring vores arbejde.

I vores strategiske arbejdsprogram 2017 – 2020 er der 6 fokusområder:

1. Kultur, sprog og historie
2. Tilgængelighed
3. Arbejdsmarked
4. Dansk tegnsprog
5. Solidaritet
6. Stærk organisation

Vores politiske arbejde gennem de seneste tre år har handlet meget om at slukke ildebrande. Der har været utrolige mange ildebrande, som vi har været nødt til at slukke for at sikre, at døve ikke får dårligere livsvilkår.

Det største fokusområde har uden tvivl været tolkeområdet. Der er sket mange ting på tolkeområdet, som desværre forringer vores ønske om en nem og fleksibel adgang til tegnsprogstolk.

Historien om tolkesvindel har påvirket vores arbejde meget. Vi har brugt utroligt meget tid på at tale med politikerne og myndighederne om sagen. Vi har også brugt meget tid på at berolige politikerne med at ikke alle døve svindleder med tolkebevillinger, men kun en lille gruppe af døve. Der er kommet flere voldsomme stramninger hos kommunerne i forbindelse med bevilling af tegnsprogstolk til døve, især i Københavns Kommune.

Et andet stort problem på tolkeområdet er sektoransvarsprincippet. Vi kan konstatere, at der er myndigheder, som ikke vil betale for tegnsprogstolkning selv om de er forpligtet til det.

Et konkret eksempel er, at døve borgere ikke kan få tolk til undersøgelser på hospitalet, fordi man ikke vil betale for tolkningen. Derfor krævede DDL sammen med andre interesseorganisationer, at der skal ske en omfattende ændring på tolkeområdet. Det var en stor glæde for os, da den daværende Social- og Børneminister Mai Mercado i december 2017 meldte ud, at regeringen har ambition om at undersøge muligheder for en omorganisering af tolkeområdet – men siden er arbejdet blevet forsinket i flere omgange bl.a. pga. sagen om tolkesvindel, folketingsvalget, regeringsskiftet og coronakrisen. Men efter at set dagens videohilsen fra Social- og Indenrigsminister Astrid Krag, har jeg et lille håb om, at der snart kommer til ske noget på området.

En anden ting som også fyldte vores politiske arbejde i det første år var kampen for at bevare Døvefilm. Ud af den blå luft og til vores store overraskelse præsenterede den daværende regering deres finanslovsforslag for 2018, hvor de foreslog at Døvefilm skulle

lukkes. Det var et vanvittigt forslag, idet Døvefilm er meget vigtigt for mange døve. Døvefilm er det eneste sted, hvor vi kan få tv på vores modersmål, dansk tegnsprog. Vi reagerede meget hurtigt på det – og satte alle vores kræfter ind på at stoppe regeringens forslag. Det var fire lange måneder med masser af møder med politikerne og omfattende medieomtaler. Til sidst lykkedes det for os at stoppe forslaget om lukningen af Døvefilm.

Døvefilm var et godt eksempel på, at der kan ske uforudsete ting i vores politiske arbejde. Ingen havde troet på, at regeringen vil lukke Døvefilm, men det skete. Det viser, at det er vigtigt, at vi konstant informerer om døve og vores behov, for politikerne har ikke den viden. Derfor er vi nødt til at tilpasse vores politiske arbejde og hele tiden holder øje med aktuelle politiske dagsorden. Vi er nødt til at reagere meget hurtigt, hvis der dukker noget op, som er relevant for os. Vi er nødt til at tilpasse os konstant.

Både kommunikation til medlemmer og fokus på medlemsforeninger/medlemsstruktur har været et vigtigt arbejdsområde for hovedbestyrelsen. Vi har besluttet at skrue op for medlemskommunikationen på sociale medier, og vi kan konstatere, at det var en rigtig beslutning. Rigtige mange medlemmer har henvendt sig til mig for at fortælle, at det har været rigtigt dejligt at kunne følge med i DDL's arbejde gennem de sociale medier. Vi har ydermere særligt fokus på ældreområdet: Vi har også lavet Senior Nyt specifikt målrettet til vores ældre medlemmer.

Internt i hovedbestyrelsen har vi haft en lang proces med drøftelse om DDL's medlemsstruktur. Vi har etableret en arbejdsgruppe, der fik til opgave at afsøge nye idéer og forslag til en ny medlemsstruktur. Arbejdsgruppen har været på turne hos medlemsforeningerne og haft dialog med medlemmerne. Vi har præsenteret vores forslag til en ny medlemsstruktur i forbindelse med vedtægtsændringerne, men på grund af coronakrisen må vi udsætte dette punkt til et senere tidspunkt.

Hovedbestyrelsen har været meget aktiv i kontakten med medlemsforeningerne og medlemmerne på forskellig måde, herunder besøg ved medlemsforeningers generalforsamlinger. Jeg har selv besøgt 14 ud af 17 medlemsforeninger i denne periode. Derudover vi har også gennemført møder i formandsnetværket, og vi har haft møder med seniorklubberne. Der har været nogle gode arrangementer, som vi har arrangeret sammen med medlemsforeningerne, f.eks. Døves Kulturdag i Aarhus og Aalborg, online-arrangementet "Tegnsprog Blinker" og DD3 Campus i Brøndby, der er en nyskabende samarbejdsform mellem DDL, DDI og DDU som også har resulteret i, at Døvebladet igen er et fælles medlemsblad for alle tre organisationer.

Vi har igen oplevet en uforudsete begivenhed i den sidste del af perioden, nemlig at coronavirus ramte Danmark i begyndelsen af foråret. Som jeg nævnte i min velkomsttale, har coronakrisen påvirket os alle meget på forskellige måder. I denne situation oplevede vi, hvor vigtigt var det med information på dansk tegnsprog. Vi oplevede, at der blev givet så mange informationer om coronavirus, men i begyndelsen af krisen var der ingen information på vores sprog. Derfor fik vi hurtigt etableret en hotline, så døve fik mulighed for at skype og få information på dansk tegnsprog. Vi pressede også myndighederne til, at der skal være tegnsprogstolk til pressemøder. Det lykkedes med en uges forsinkelse: mandag den 9. marts 2020 var en historisk begivenhed for os, da myndighederne for første gang holdt et tegnsprogstolket pressemøde.

Arbejdet er dog ikke færdigt. Langt fra, men vi er godt på vej.

Dansk tegnsprog er nøglen til et godt liv for døve. Derfor skal det fremmes og styrkes. Det glæder mig meget, at Folketinget har bevilliget penge til arbejdet med tegnsprogsordbogen i de næste 4 år, men det er ikke nok. Derfor er vi i gang med en forundersøgelse til en national handleplan for dansk tegnsprog. En national handleplan er et vigtigt værktøj til at sikre døves ligestilling i samfundet. Det arbejder vi videre med i den nye periode.

Til sidst, men ikke mindst, vil jeg påpege en måske ubemærket, men vigtig udvikling i vores politiske arbejde. Hovedbestyrelsen har besluttet en ny strategi i forbindelse med ekstern repræsentation, således at vi skal være mere proaktive i vores eksterne samarbejde. I den forbindelse har DDL været meget aktivt i oprettelsen af Civilsamfundets Brancheforening.

Civilsamfundets Brancheforening har fokus på at forbedre rammevilkårene for organisationernes virke inden for det sociale område og sundhedsområdet. Der er 21 medlemsorganisationer i brancheforeningen, herunder DDL, men også nogle store organisationer som f.eks. Røde Kors, Red Barnet, Børns Vilkår og Mødrehjælpen.

DDL's direktør, Per Fruerled, er formand for Civilsamfundets Brancheforening. Det er en stor skridt for DDL, at vi nu har en formandspost som repræsenterer de helt store organisationer i Danmark. Det giver os gode muligheder for netværk og samarbejde med de andre organisationer. Der er ingen tvivl om, at vi får fantastisk gode muligheder for at gøre os mere synlige ude i samfundet og hos politikerne. Det er vigtigt for os som en lille organisation.

Dette var hovedbestyrelsens mundtlige beretning, der sammen med vores videoberetninger og ledelsesberetninger udgør en samlet beretning for vores arbejde gennem perioden fra 2017 til 2020.

Kommentarer, bemærkninger til Hovedbestyrelsens beretning:

Malene Melander, Fyns Døveforening: Rigtig fin og spændende beretning for de seneste tre år. Jeg har kigget i ledelsesberetningen, og der er brugt mange ressourcer på at hjælpe Døveforeningen af 1866, da foreningen var i problemer, og DDL overvejede at købe ejendommen. Hvorfor er der blevet brugt så meget tid på det? I løbet af årene er tilsvarende situationer opstået i Fredericia og Århus. 1866 har fået særlig vejledning. Hvorfor har de det?

Lars Knudsen, HB: Det er vigtigt, du tager det op. Jeg kan kun fortælle, hvad der er sket i min tid de seneste tre år. Vi har brugt tid på det, fordi HB vurderer, at 1866's ejendom har en særlig historisk værdi for døvesamfundet i Danmark. Det er verdens ældste døvehus, så derfor gik vi ind og hjalp, da de stod i problemer. Hvis andre står i sammen situation, så kontakt DDL og så ser vi nærmere på det. Vi bistår med hjælp generelt – eks. til Århus Døveforening, da de havde brug for det i forbindelse med at få lokaler.

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: I ledelsesberetningen fra årsrapporter 2018 på side 15 står der, at man ikke forventer store ændringer på indtægter i 2019, men i de kommende år bliver det vanskeligere at skaffe indtægter, fordi satspuljen lukker i løbet af 20/21, så hvordan tænker DDL, at man kan søge penge til flere projekter? Landsformanden nævner ikke projekterne og økonomien i sin beretning. Det synes jeg er

ærgeligt. Er der overskud eller underskud de pågældende år? Der er færre penge til projekter i 20/21 og tilskudsgrundlaget svinder – så man skal satse mere på indsamling.

Yderligere kommentarer er, at planlægning af landsmøde tager seks måneder. Det lyder voldsomt. Har DDL sekretariatet for meget at lave, siden det tager så lang tid? Hvorfor ikke inddrage medlemsforeningerne med løsninger af opgaver, hvis der er for mange arbejdsopgaver.

Desuden forventes fald i økonomien pga. fald i udlodningsmidlerne. Underskuddet forventes at være på 1 mio. kr. Det betyder, vi er nødt til at udvikle vores fundraisingaktiviteter. DDL skal være forberedt på, at tilskuddet reduceres og dermed bliver nye projekter også påvirket.

Så er der tale om, at der kommer en ny arv – hvad forventer man der?

DDL har prioriteret at ansætte en pressekonsulent. Kunne man forestille sig, at medlemsforeningerne kunne drage nytte af det, hvis de har historier til pressen?

Det var mine kommentarer på områderne og sammenfatter dem i følgende punkter:

- 1: Ny politisk retning
- 2: Svært år med underskud på 1 mio. kr. i 2020
- 3: Markant fald i tilskud fra udlodningsmidler og ingen udsigt til offentlige projekter.
- 4: Udvikle fundraisingmidler, men hvordan skal det gøres?

Ift. netværksmøderne så står der ikke meget om de i begge årsberetninger. Det synes jeg er lidt bekymrende, jeg har selv været med til at stifte møderne, hvor vi havde dem én gang i kvartalet – fire gange om året, hvor vi fysisk var til stede. Det vil jeg opfordre til, man gør igen i de fremtidige tre år.

Ifm. foreningsstrukturen vil jeg opfordre HB til at overveje at etablere en støtteforening for at rekruttere flere medlemmer. Det er ikke noget krav, at det skal vedtages på landsmødet.

Den sidste ting; DDL har gennemført Open Space i 2017. Det resulterede i interessante dokumenter. Jeg ved ikke, om medlemsforeningerne har fulgt op på Open Space og om HB har fulgt op på det. I det referat fra Open Space står der mange ting, som er nævnt i årsberetningen og i arbejdsprogrammet, men det er ikke diskuteret løbende indenfor de seneste tre år. Jeg vil opfordre til at diskutere med de andre medlemsforeninger de næste tre år, så man holder øje med, om HB opfylder de ting vi har diskuteret til Open Space. Det kunne man tage op til netværksmøderne.

Dirigent: Christians kommentarer bliver delt op. Under årsrapporten gennemgås den økonomiske fremtid for DDL og de resterende punkter under punktet for arbejdsprogrammet.

Lars Knudsen HB til Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: Tak for input. Flere ting drejer sig om økonomi, så det gennemgår vi i årsrapporten.

HB har besluttet at ansætte en pressekonsulent. Det giver resultater, DDL har fået mere medieomtale. F.eks. artiklen om Lena og hendes kamp for en fair tolkebevilling. DDL og DDL's pressekonsulent er i kontakt og samarbejder med medlemsforeningerne. F.eks. historien om Fredericia Tegnsprogsforening, der havde haft indbrud. Den kom i de lokale medier. DDL. Der gælder også historien om mundbind. DDL ønsker al den inddragelse af medlemsforeningerne, der er mulig. Jeg siger altid, vi er altid klar og åben for at hjælpe. Kontakt DDL, vi er tilgængelige.

Kommentar fra Filip Verhelst fra Horsens Døveforening: Jeg vil begynde med at rose HB og sekretariatet for arbejdet de seneste tre år. Der er meget brandslukning i DDL. Det slider på ressourcerne, Jeg vil gerne foreslå, at når vi når til det næste, nummer 5, arbejdsprogrammet, at man finder en ting, som man kan være foran med. Jeg kan huske med anerkendelsen af tegnsprog. Det er et godt eksempel. Der var man foran. Den type, hvor det ikke drejer sig om brandslukning. Det var rigtig godt. Det vil jeg opfordre til, at I husker ved nummer 5.

Vi synes ikke, at HB er synlig nok overfor medlemmerne. Kunne medlemmerne af HB skiftes til at fortælle, hvad HB har besluttet ved møderne?

Dirigent: HB tager din opfordring til efterretning.

Forsamlingen tager årsberetningen tages til efterretning.

04: Årsrapporter til godkendelse

Årsrapporterne 2018 og 2019 behandles på Landsmødet. Årsrapport 2017 er behandlet på repræsentantskabsmødet 2018.

Lars Knudsen, HB: Årsrapport præsenteres af Per Fruerled, direktør i DDL.

Per Fruerled, DDL: Årets omsætninger i 2018 og 2019 er nogenlunde ensartede.

I 2018 var det et overskud på 153.000 kr. Det er positivt, for der var budgetteret med underskud på 261.000 kr.

I 2019 var der underskud på 289.000 kr. Der var budgetteret med underskud på 215.000 kr.

Men hvis man går bagom tallene, er det et ret godt resultat. Vi har fået markant færre afkast på aktier og obligationer end de tidligere år. 300.000 mindre faktisk – og der er en virksomhedsobligation, der er helt afskrevet på 280.000 kr. Dem skal vi bogføre som et underskud, så i virkeligheden har det også været et ret godt år, hvor vi har haft godt styr på driften, men er blevet ramt af manglende afkast og nedlagt virksomhedsobligation.

For at adressere Christians Høybyes økonomiske spørgsmål:

Grundlæggende er der godt styr på driften, men det er en svær tid, vi går i møde.

Derfor er DDL bl.a. også gået ind i Civilsamfundets Brancheorganisation, hvor vi diskuterer rammerne for at finde en økonomisk afløser for satspuljen.

Lige nu arbejder vi benhårdt på at skaffe en fast bevilling til DDL's sociale arbejde, så vi ikke bliver afhængige af puljemidler hele tiden.

Vi vil rigtig gerne lave store projekter, men det er svært, for vi er en lille målgruppe og et meget specialiseret område. Fordelen ved store projekter er, at administrationen ikke er fem gange større end ved at administrere fem små, men projekterne skal give mening for døve og DDL.

Vi får også projektmidler ind fra private fonde, men det er små donationer.

Fundraising: Udlodningsmidlerne falder, fordi DDL tilskudsgrundlag hænger sammen med den samlede omsætning i DDL og døveforeningerne. Der er mindre omsætning i foreningerne og DDL, så er der mindre grundlag at give os tilskud på. Samtidig skulle man tidligere være medlem af DH for søge udlodningsmidlerne, men sådan er det ikke mere. Nu er der socialstyrelsen, der udlodder midlerne, hvilket potentielt kan betyde at flere organisationer kan søge, så vi bliver flere om at dele midlerne.

Derfor stort fokus på fundraising. Pengene vi søger til projekter, er naturligt bundet til projekterne, så vil vi også gerne have flere bidragsydere, hvor midlerne er frie. Derfor skal vi i kontakt med andre end døve, de skal være støttemedlemmer. Alle døve har familie, der ikke er døve, de skal helst støtte DDL. Det er målet med faste donorer. Støtteforening er muligt, men man kan sagtens blive fast donor uden at være medlem. Derfor har vi brug for jeres hjælp.

Vi har også indgået samarbejde med Klikfunding, som skal gøre det attraktivt at være medlem eller støtte DDL. Det er en svær øvelse. Alle slås om pengene. Vi skal øge befolkningens viden og kendskab til døve og tegnsprog, så de tænker på os, når de donorer midler. Derfor er ansættelse af pressemedarbejderen, der skal gøre døve og tegnsprog mere synligt i samfundet, også et vigtigt tiltag.

Fundraising er et kæmpe fokusområde, hvor der er etableringsomkostninger, men den skulle gerne betale sig på længere sigt.

I kontingentet fra 2018 til 2019 er der et lille fald pga. færre medlemmer. Der er en naturlig afgang, men ikke naturlig tilgang.

Tilskud stat og fonde i 2018/19 er nogenlunde det samme – men under tallene er der markante forskelle. I 2018 var private tilskud på 2,9 mio., i 2019 var de 1,9 mio. Det skyldes, at vi i 2018 havde Døves Nordiske Kulturfestival, hvor vi fik en masse private tilskud fra fonde.

Udlodningsmidlerne for 2018 og 2019 er ca. det samme.

I forhold til offentlige projekter havde vi i 2018 tilskud på 3,4 mio. kr. og i 2019 fik vi 2,3 mio. Forskellen skyldes forskydninger på projekter, der er færdige.

Udviklingsprojekter: I 2018 fik vi tilskud på 2,2 mio. kr. og i 2019 fik vi tilskud på 4,3 mio. Det er en markant stigning. Det er et bevidst valg, for hvis det skal være bæredygtigt, skal

vi have en vis volumen med flere medarbejdere. DDL's udviklingsarbejde hviler i sig selv økonomisk set.

Annonceindtægter er faldet fra 2018 til 2019.

Indsamlinger: jo mere krudt vi brugt på det, jo mindre har vi indsamlet. Som nævnt er der etableringsomkostninger forbundet med at omstille fundraisingsaktiviteterne, og vi forventer en stigning i indtægterne i de kommende år.

Finansielle indtægter er faldet markant fra 2018 til 2019, hvilket forklarer underskuddet i 2019.

Vi arbejder med et forsigtighedsprincip i budgetlægningen, så hverken arv eller andre midler budgetterer vi med, hvis vi ikke har dem i hånden eller et skriftligt tilsagn om dem. Generelt er resultaterne udmærket, men vi skal finde penge andre steder, end hvor vi plejer, og det er HB opmærksom på. Det er altid HB, der prioriterer penge og indsatser.

Dirigent: Tak til Per.

Kommentar fra Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: Ift. budget 2020 har DDL sendt det ud til medlemsforeningerne?

I ledelsesberetningen for 2019 er der underskud i budgettet. Hvad skal man gøre ved at udgifterne er højere end indtægterne? Hvordan kommer HB frem til underskuddet i 2020?

Har DDL krævet at få de resterende penge udbetalt, og har man fået pengene fra Brittas svindel i Socialstyrelsen?

Ifm. pårørende som bidragsydere, det er fint. Kan DDL udgive noget materiale, vi kan give til folk, så de kan blive bidragsydere?

Ifm. virksomhedsobligationer har vi tabt 280.000, hvis vi ikke havde gjort det, havde vi kun et underskud på 10.000. Det er fint, at DDL bemærker, at virksomheden er gået konkurs nu. Men den information vil jeg gerne have som medlem før landsmødet – såkaldte "tørre emner".

Jeg kan se i regnskaberne, at der er underskud ift. landsmøderne. Hvordan dækker DDL det underskud?

Så vil jeg opfordre foreningerne til at være mere opmærksomme på økonomien og spørge. Det er vigtigt, at vi har stort fokus på økonomien de næste tre år. Det er livsnødvendigt.

Dirigent: Vi nærmer os frokost. Kommentarer eller spørgsmål fra salen?

Frederik Olsen, HB-kandidat: Jeg kan se udgifterne stiger til u-landsarbejde. Jeg savner

en sammenhæng mellem DDL og u-landsarbejdet. Hvad er sammenhængen i det strategiske arbejde?

Per Fruerled, direktør, svar:

Økonomi: Landsmødets underskud dækker DDL – det koster penge at drive en forening. Vi søger penge til dele af landsmødet, men det er få fonde, der giver tilskud til foreningsdrift. Vi har fået penge til jubilæumsfesten, men de vil ikke støtte, at vi diskuterer vedtægter.

Vi hensatte penge i 2017 til at dække en del af udgifterne til landsmødet, men ikke det hele. Det er også derfor, der er deltagerbetaling, så udgifterne fordeles.

Britta-sagen: DDL havde ca. 6800 kr., som vi har fået tilsendt.

Lars Knudsen HB: Tre ting jeg vil knytte kommentarer til: Budgettet har ikke været normal praksis at sende det ud, men vi kan godt tage det op i formandsnetværket, om der er et behov for at blive orienteret om budgettet. Budgettet er med forbehold for ændringer undervejs.

Fundraising: Godt forslag fra Christian om materiale som medlemmerne kan uddele. Det tager HB til efterretning.

U-landsprojekter og DDL's arbejdsprogram: Det er nævnt i arbejdsprogrammet. Det er en del af arbejdet i DDL.

Dirigent: Kan det godkendes? Langt over 50% siger ja, så den er godkendt.

05: Behandling af indkomne forslag

Dirigent: Vi har byttet rundt på punkt fem og seks, så vi starter med nyt punkt 5 – indkomne forslag. Vi vil gerne bruge mindst tid på indkomne forslag og mest på arbejdsprogrammet.

Indkomne forslag til vedtægtsændringer udgår og behandles særskilt på et ekstraordinært landsmøde, derfor bliver der på dette Landsmøde kun behandlet øvrige indkomne forslag.

5.1 Intranetadgang (Esbjerg Døveforening)

Esbjerg Døveforening foreslår, at DDL etablerer en intranetadgang, hvor medlemsforeningens faste repræsentant selv kan hente medlemslisterne, diverse referater, der kan være relevante for foreningerne og forskellige retningslinjer for foreningsarbejde. Så alle materialer er samlet et sted. Vi foreslår, at det træder i kraft pr. 1.1. 2021.

Lars Knudsen, Landsformand fortæller at vi er i gang med at etablere et intranet, så foreningerne får adgang til medlemslister og selv kan opdatere dem. Vi forventer det er klar i løbet af efteråret 2020, senest 1. januar 2021. I første omgang er det medlemslisterne, der bliver tilgængelige.

Andreas Slytsvig, Absalon 2.0 Jeg arbejder selv med IT. Hvorfor har det taget så lang tid at få etableret, og hvilke funktioner ligger i det? Medlemslister? Betalingsløsninger? Medlemskort?

Per Fruerled, direktør: Der er flere muligheder, men det koster så ekstra. I første omgang er det, der har været efterspurgt, at man får adgang til egne medlemslister. Systemet hedder foreninglet.dk hvis man vil ind og se på det.

Mads J. Pedersen, 1866: Hvad stemmer vi om? At det skal være klar i januar, eller at man arbejder videre med det?

Dirigent: Vi stemmer, om DDL skal arbejde videre med det.

Der stemmes ved håndsoprækning og over halvdelen stemmer for. Forslaget er vedtaget.

5.2 Foreningsnetværk (Esbjerg Døveforening, Fyns Døveforening og Fredericia Tegnsprogsforening, Århus Døveforening og Horsens Døveforening)

Der er stillet forslag om, at Formandsnetværket bliver omstruktureret til et Foreningsnetværk, så foreningerne har mulighed for at sende en anden repræsentant end formanden.

Hovedbestyrelsens kommentarer til forslaget:

Det er medlemsforeningerne selv, der har valgt at holde fast i, at foreningernes netværk består af formændene. Det har været et ønske om at sikre, at netværket er beslutningsdygtigt og kan forpligte foreningerne i kraft af formandens mandat.

Det er afgørende for HB, at det, såfremt det ikke er formanden, er et demokratisk valgt bestyrelsesmedlem med mandat til at forpligte foreningen, der udpeges i stedet. Samtidig er det vigtigt, at det er den samme person, der kommer hver gang for at sikre kontinuiteten. HB mener ikke, at det kan være et medlem uden plads i foreningens bestyrelse, der repræsenterer foreningen i netværket.

Dirigent: Hvad tænker I om det HB har foreslået. Giver det mening?

Andreas Kronlund, Tegnbuen: Jeg kunne godt tænke mig, at man havde to repræsentanter, så man havde mulighed for at sende en anden, hvis den ene repræsentant blev syg.

Forslagsstillerne støtter op om dette.

Lars Knudsen, Landsformand. Jeg synes, man så kan sende en eller to hver gang, som man selv ønsker det.

Frederik Olsen, HB-kandidat: Jeg synes det er fint, at det bare er formændene, der mødes. Men det er rart at informationerne ligger centralt et sted.

Dirigent: Vi stemmer nu om forslaget. Der er dels tale om et navneskift, samt at det bliver to fra hver forening, hvor man kan komme sammen eller enkeltvis.

Forslaget er vedtaget ved håndsoprækning.

5.3 Fordeling af vareløtteripenge (Esbjerg Døveforening, Fyns Døveforening og Fredericia Tegnsprogsforening)

De tre foreninger foreslår, at vareløtteriets midler (omkring 60.000 kr. i snit om året) anvendes til primært opholdsudgifter (og sekundært - hvis overskud nok - til transportudgifter) for delegerede fra medlemsforeningerne til landsmøderne.

Det foreslås, at det træder i kraft umiddelbart efter vedtagelsen

Hovedbestyrelsens kommentarer til forslaget

HB finder, at forslaget vil styrke økonomien og mulighederne for foreningernes deltagelse på landsmødet. Det vil dog have negative konsekvenser for de foreninger, der har egne huse, samt de foreninger som årligt søger tilskud til lejeudgifter o.l. HB forholder sig neutralt.

Dirigent: Der er stillet forslag om, at midlerne fra vareløtteriet fremover dækker transportudgifter og opholdsudgifter i stedet for lokaleudgifter.

Mads J. Pedersen, 1866: I 1866 kæmper vi økonomisk med huset, og hvis vi mister det tilskud, så er vi meget sårbare. Vi foreslår, at pengene i landsmøde år går til landsmødet, og de andre år går pengene til hjælp med eget hus.

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: Aftalen blev indgået i 1976, men det var kun en ti-årig aftale. Efterfølgende er der ikke blevet indgået en ny aftale. Der er tidligere stillet forslag om ændringer, men det blev ikke vedtaget. Af de 120.000 DKK skulle 60.000 DKK gå til foreninger med egne lokaler. Vi stiller forslaget, fordi de små foreninger skal have mulighed for at deltage i landsmøderne. Vi kan ikke bifalde 1866's modforslag.

Kenneth Borg, Tegnølgen. Nogle foreninger får noget, andre får ikke noget. Hvorfor skal nogle foreninger straffes, fordi andre har ejendom? Der er også fordele ved at have en ejendom. Midlerne bør fordeles ligeligt mellem foreningerne.

Filip Verhelst, Horsens Døveforening: Vigtigt vi ser hvem der har ejendomme: 1866, Fyn og Fredericia. De fortjener en form for kompensation for det store arbejde med disse ejendomme.

Mads J. Pedersen, 1866: Varelotteriets midler blev afsat til de tre foreninger, der har ejendomme, for små foreninger har mulighed for at få gratis lokaler i kommunen. Derudover kan de øvrige foreninger søge om at få andel i midlerne.

Andreas Slytsvig, Absalon 2.0. Man kan søge fondsmidler til at deltage i landsmødet. Det har vi gjort.

Inger Nørgaard, Aalborg Døveforening: Vi har aldrig søgt varelotteriet, fordi vi ikke har egne lokaler. Men vi har en ejendom - nemlig feriehytten. Vi knokler også med at vedligeholde feriehytten.

Dirigent: Jeg foreslår, at vi stemmer om det – første afstemning om forslaget, som det er stillet, hvor de 60.000 hvert år hensættes til udgifter til Landsmødet.

47 for og 102 imod. Forslaget er ikke vedtaget.

Dirigent: Afstemning nr. 2, som er 1866' forslag. Hvis det ikke kan vedtages, så fortsætter varelotteriet som nu.

122 for og 21 imod. 1866's forslag er vedtaget. Dvs. at midlerne i de år, hvor der er landsmøde, afsættes til deltagelse i landsmødet.

5.4 Foreningskonsulent (FD, FTSF, ÅDF og EDF)

Fyns Døveforening, Fredericia Tegnsprogsforening, Århus Døveforening og Esbjerg Døveforening foreslår ansættelse af en foreningskonsulent, der skal styrke og udvikle medlemsforeningerne. Vi som medlemsforening ønsker, det skal være en fuldtidsstilling delt i to, således at vi hele tiden sikrer os, at viden, erfaring og udvikling bevares i tilfælde af at den ene foreningskonsulent finder andet arbejde.

Ved at have foreningskonsulent vil medlemsforeningerne igen kunne opleve større samarbejde med DDL, som også vil gavne DDL, da medlemsforeningerne bliver styrket i deres daglige drift samt lokalpolitiske arbejde.

Hovedbestyrelsens kommentarer til forslaget

HB er grundlæggende positive overfor ideen om en foreningskonsulent, men HB kan ikke støtte forslaget i den foreslåede form.

Det har været en prioritering fra tidligere hovedbestyrelser, at man ikke længere har en foreningskonsulent grundet forbundets økonomi. Forbundets tilskud er kun blevet mindre med årene efter denne beslutning og et pålæg om, at der skal ansættes en foreningskonsulent vil betyde, at der skal skæres i andre opgaver. Det vil betyde mindre politisk interessevaretagelse, kommunikation, projekter osv.

Som nævnt er HB positive overfor ideen, men mener ikke, at landsmødet på denne måde skal binde forbundets ressourcer, men indstille til at HB afsøger mulighederne for at rejse finansiering til ansættelse af en foreningskonsulent.

Forslagets ønsker om, hvordan en ansættelse skal se ud, og hvad en konsulent skal lave, tages til efterretning, men kan ikke efterkommes. Det er HB's ansvar og ret at definere forbundets opgaver under hensyntagen til forbundets samlede aktiviteter og økonomi. Det er desuden sekretariatslederen, der har til opgave at ansætte det nødvendige personale i samråd med formanden og tilrettelægge arbejdet i henhold til HB's beslutninger.

Dirigent: Jeg foreslår, at HB kommer op og begrundet deres kommentar.

Lars Knudsen, HB: I DDL har vi gennem de seneste tre år talt meget med foreningerne, og vi har en god fornemmelse af, hvilke behov og ønsker de har. Hen over sommeren har medarbejder fra sekretariatet talt med en del af foreningerne om deres forestillinger og drømme, og vi kan se, at der er behov for at styrke samarbejdet med foreningerne, men dette konkrete forslag, om at der skal ansættes en foreningskonsulent, det kan vi ikke bakke op om. Men vi er positive og vil gerne finde ud af, hvordan vi bedst kan bakke op om foreningerne. Måske er der andre mulige løsninger end at ansætte en konsulent? Vi har brug for mere dialog og så træffe en beslutning senere. Det er HB's ret at prioritere disse områder. Hvis man her beslutter at ansætte en foreningskonsulent, vil det påvirke DDL's arbejde på andre områder. Så er vi nødt til at prioritere andre områder mindre. Så vi kan ikke støtte forslaget om at ansætte en foreningskonsulent.

Malene Melander, Fyns Døveforening. HB er ikke glad for forslaget, fordi det tager ressourcer fra sekretariatet, men vi vil stå fast på, at vi har behov for en konsulent. Det undrer mig, at man ikke har arbejdet videre med de forslag, der kom under Open Space på sidste Landsmøde, hvor foreningerne kom med deres ønsker, og hvor forslaget også blev stillet. Det er fint, at DDL vil spørge foreningerne nu, men ærgerligt at det kommer lige midt i sommerferien. Jeg vil gerne opfordre til, at HB arbejder intenst med det her emne de næste tre år.

Lars Knudsen, Landsformand: Tak for din kommentar, Malene. Det er rigtig, vi havde Open Space på sidste landsmøde, hvor der indkom mange forslag, men det var ikke noget, bestyrelsen var pålagt at følge. Løbende gennem de seneste tre år har DDL været gode til at være i dialog med foreningerne, og vi har hjulpet foreningerne, når de har bedt om vores hjælp - både Århus og 1866. Det er vigtigt at huske. Jeg beklager timingen, at det kom i sommerperioden, men det er stadig muligt at bidrage, hvis man har været forhindret. Vores dør står stadig åben.

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: Landsformanden har sagt, at man gerne vil satse noget mere på foreningerne. Det er fint, at I lover, at I vil gøre en indsats – det betyder ikke nødvendigvis, at man SKAL ansætte en foreningskonsulent. Men der skal være iværksat en opfølgning inden repræsentantskabsmødet.

Dirigent: Vi stemmer nu om, at HB skal fremlægge en konkret handlingsplan inden repræsentantskabsmødet i oktober 2021.

149 for og 0 imod. Forslaget er enstemmigt vedtaget.

5.5 Kontingentstyring (EDF, FTSF og Tegnbølgen)

De tre foreninger foreslår, at en tidligere landsmødebeslutning om, at DDL håndterer kontingentstyring for alle foreninger, ændres til følgende:

Såfremt en forening ønsker det, kan foreningen meddele DDL, at foreningen ønsker at styre foreningens egen kontingentandel, eller at foreningen ønsker, at DDL skal varetage foreningens kontingenter inkl. DDL's andel.

Hovedbestyrelsens kommentarer til forslaget

HB kan ikke støtte forslaget. En opdeling vil være uhensigtsmæssig, og det er meget vanskeligt at se, hvad gevinsten for DDL eller den enkelte forening skulle være.

Dirigent: Vil de tre foreninger holde fast i forslaget? Så må I gerne komme herop og begrunde det.

Kenneth Borg, Tegnbølgen: HB føler de vil miste overblikket, men i dag er det foreningerne, der ikke har overblik. Der mangler kommunikation mellem DDL og foreningerne. Jeg kan ikke se på en medlemsliste, hvem der har betalt. Vi vil gerne have bedre mulighed for at rykke medlemmerne og evt. pålægge dem gebyrer.

Dirigent: Kan man løse problemet uden at lave en opdelt kontingentstyring?

Per Fruerled, DDL: Det er beklageligt, at I føler, I ikke får de informationer, I skal have. Med det nye system er der online adgang til medlemslisterne, og der kan man se, hvem der har betalt, så spørgsmålet er, om det løser problemstillingen?

Kenneth Borg, Tegnbølgen: Er der mulighed for at pålægge folk at betale et rykkergebyr?

Per Fruerled, DDL: Ja. Måske er det i formands- og kasserernetværket, at vi skal aftale det. Vi har ikke tradition for at opkræve gebyrer. Det står ikke i vedtægterne. Men vi kan godt beslutte at lægge gebyr på.

Mads J Pedersen, 1866: Jeg synes, vi skal lade netværket tage det op.

Elisa Kleis, Århus Døveforening. Vi har jo besluttet os for et intranet: Vil man dér kunne se, om folk er medlem eller skylder kontingent et andet sted?

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: I forbindelse med rykkergebyr synes jeg, at det skal være 100 kr. Er det en sekretariatsopgave eller en foreningsopgave?

Andreas Slytsvig, Absalon 2.0: Forslagets grundlæggende mål er, at foreningerne skal have muligheden for selv at styre kontingentopkrævning. På den måde er foreningerne uafhængige af, om DDL er hurtig eller langsom.

Mads J. Pedersen, 1866: Jeg er nødt til at kommentere på det her: Jeg er bekymret for, hvordan det kan fungere og om alle medlemsorganisationer ved, hvordan det skal håndteres i forhold til GDPR.

Dirigent: Jeg konstaterer, at der ikke er enighed – det betyder, at vi skal have en afstemning.

Afstemningsresultatet: 59 stemmer ja. 90 stemmer nej. Forslaget blev ikke vedtaget. Det aftales i foreningsnetværket, hvordan man kan ensarte procedurerne.

05: Arbejdsprogram til godkendelse

HB præsenterer arbejdsprogrammet:

DDL har gennem tiden haft mange forskellige arbejdsprogrammer. Tidligere har det været i ønskekatalog, hvor alle frustrationer, brok, krav blev listet op side efter side. Men udfordringen med det var, at efter tre år, så havde man ikke nået meget af det.

HB har holdt forslaget til strategisk arbejdsprogram til et overordnet, strategisk niveau. Bagefter bliver det HB's opgave at diskutere de seks områder og lave en handleplan for det politiske arbejde. HB laver handleplanerne med de input vi får i dag, det er vores ansvar. Her sætter vi de overordnede retningslinjer.

Forslag til arbejdsprogram fra hovedbestyrelsen:

Arbejdsprogrammet for Danske Døves Landsforbund (DDL) sætter retning for det politiske arbejde med seks indsatsområder, som er vedtaget på landsmødet den 28. – 30. august 2020. Ud af de seks er der særligt fokus på tre områder, som prioriteres højest, da de vurderes at danne grundlag for at kunne opnå succes på de øvrige områder. Det er følgende:

- Dansk tegnsprog
- Tegnsprogstolkning
- Stærke fællesskaber

Overskriften i arbejdsprogrammet hedder "Ret til tegnsprog – hele livet" og afspejler kernen i DDL's arbejde, som er døves ret til dansk tegnsprog. Alt hvad DDL laver handler om

dansk tegnsprog. Det er DDL's grundlæggende værdi, at døve i Danmark har ret til at tale og få informationer på deres eget modersmål – dansk tegnsprog. Med fuld adgang til dansk tegnsprog er døve ligestillet med andre mennesker i det danske samfund. Der mangler en national, politisk vedtaget plan for, hvordan dansk tegnsprog styrkes og fremmes i samfundet som et ligeværdigt nationalt sprog, så døves ret til tegnsprog hele livet sikres. Det skal vi kæmpe for.

Vi oplever fortsat, at der er stor uro og forringede vilkår på området for tegnsprogstolkning. Det er afgørende for døves muligheder i samfundet, at der er nem og fri adgang til tegnsprogstolkning af høj kvalitet. Der er brug for, at myndighedsansvaret for tegnsprogstolkning samles, så døve sikres én indgang til bestilling af tegnsprogstolk. Det kræver politisk handling.

DDL skal arbejde for at påvirke udviklingen i den rigtige retning og sætte synlige politiske aftryk, der gavner medlemmerne. Det vil kræve koordineret politisk handling både nationalt og lokalt. Hovedbestyrelsen i DDL varetager det nationale arbejde med de på landsmødet besluttede indsatsområder, mens den lokale medlemsforening varetager det lokale arbejde. Det besluttet lokalt, hvordan medlemsforeningen vil arbejde med indsatsområderne og hvilke handlinger der iværksættes, så de er meningsfulde og passer til de lokale forhold. For at sikre, at medlemsforeningerne kan løfte opgaven lokalt og samtidig skabe stærke sociale fællesskaber på tegnsprog for døve, skal landsforbundet hjælpe, styrke og udvikle medlemsforeningerne, så der også i fremtiden er lokale fællesskaber for døve i hele landet. Forudsætningen for at lykkes er et tæt samarbejde mellem det lokale og det nationale.

Til alle seks indsatsområder vil der efter landsmødet blive udarbejdet en plan for, hvordan der arbejdes med områderne. I det arbejde inddrages FN's 17 verdensmål, så DDL's indsats bidrager til at løfte verdensmålene, hvor det giver mening for døve. Der lægges op til, at der i løbet af landsmødeperioden drøftes status og fremdrift i arbejdet med indsatsområderne i hovedbestyrelsen og på årlige møder med medlemsforeningernes formandsnetværk

Dansk tegnsprog

Dansk tegnsprog er nøglen til et godt liv for døve. Derfor skal det fremmes og styrkes.

Dansk tegnsprog skal være et ligeværdigt, anerkendt sprog i Danmark, ikke bare på papiret men i virkeligheden. Derfor skal retten til dansk tegnsprog indgå i alle offentlige anbefalinger og retningslinjer, så det sikres, at døve altid kan anvende dansk tegnsprog i alle livets sammenhænge.

Døvfødte og døvblevne børn skal altid have tilbud og mulighed for dansk tegnsprog. Forældrene skal have objektiv vejledning om dansk tegnsprog, og der skal være faglige og sociale tilbud, så der er reel mulighed at vælge dansk tegnsprog som modersmål for sit barn.

Det skal sikres, at døve gennem hele livet har adgang til tegnsprogmiljøer, hvor man frit og uhindret kan kommunikere på tegnsprog med både andre døve og fagprofessionelle.

Der skal forskes og undervises i dansk tegnsprog på alle niveauer, og det skal være nemt for interesserede at få undervisning af høj kvalitet i dansk tegnsprog.

For at sikre dansk tegnsprog skal der vedtages en national strategi og tilhørende lovgivning for at styrke og fremme dansk tegnsprog og tegnsprogstalendes rettigheder i Danmark

Tegnsprogstolkning

Tegnsprogstolkning er en afgørende faktor for døves adgang til samfundet.

Området for tegnsprogstolkning er præget af uro og uoverskuelighed. Derfor skal ansvaret for håndtering af tegnsprogstolkning samles i én myndighed på tværs af alle sektorområder. Al bestilling og afregning af tegnsprogstolkning skal ske gennem denne myndighed.

Døve skal sikres ret til tolk på alle områder og ret til selv at bestemme, hvornår og i hvilket omfang man har brug for tegnsprogstolkning, og hvem der skal tolke. Det kræver bl.a., at sektoransvarsprincippet og uforenelighedsbegrebet afskaffes. Samtidig skal fjerntolkning være muligt hele døgnet på alle områder.

Der skal sikres tegnsprogstolkning af høj kvalitet. Derfor skal uddannelsen være på et højt niveau, der skal være løbende efteruddannelse og ordentlige arbejdsvilkår for tegnsprogstolkene, så de kan yde den bedst mulige tolkning for døve.

DDL skal inddrages og sikres reel indflydelse på udvikling af tegnsprogstolkeområdet for at bidrage med tolkebrugernes perspektiv på området.

Stærkt fællesskab

Det er i døves fællesskaber, at tegnsprog blomstrer og resultater opnås.

Medlemsforeningerne skal styrkes og udvikles, og DDL skal understøtte udviklingen af nye typer fællesskaber. DDL og foreningerne skal altid være åbne og opsøgende overfor nye medlemmer, så der også i fremtiden er stærke fællesskaber med tegnsprog som omdrejningspunkt.

Medlemmernes daglige liv er ude lokalt. Derfor er det vigtigt, at medlemsforeningernes engagement i og viden om det lokalpolitiske arbejde skal styrkes.

Døve på Færøerne og i Grønland er en naturlig del af DDL. Særligt i Grønland skal DDL bidrage til at få politisk handling, der forbedrer vilkårene for døve.

Kommunikationen mellem DDL, medlemsforeningerne og medlemmerne skal prioriteres for at sikre ejerskab til DDL på alle niveauer.

Frivillige er en grundsten i DDL og medlemsforeningernes virke, og det frivillige engagement skal styrkes både lokalt og nationalt.

Solidaritet for alle

Døvesamfundets eksistens er afhængigt af, at vi er solidariske med alle døve.

Ensomme, udsatte og sårbare døve kan ikke benytte samfundets tilbud på lige fod med andre. Derfor skal DDL skabe projekter, aktiviteter og politisk handling, der forbedrer vilkårene for disse døve.

Ældre døve vil være en voksende gruppe i de kommende år. Det skal sikres, at ældre døve, særligt de svageste, har samme muligheder og vilkår som andre ældre.

Døve og tegnsprogstalende børn er en lille, spredt gruppe, hvilket gør det svært at opbygge relationer med andre tegnsprogstalende børn. Derfor skal DDL skabe stærke fællesskaber for tegnsprogstalende børn og deres familier.

Døve i udviklingslande er nogle af de allermest udsatte mennesker i verden. Derfor skal DDL indgå globale partnerskaber med lokale døveorganisationer for at styrke døve i de dele af verden, hvor man ikke har samme rettigheder og muligheder som i Danmark. Projekterne skal tage udgangspunkt i FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling

Lige muligheder i samfundet

På en række områder er døve ikke ligestillet i samfundet. Det skal ændres.

Samfundets kendskab til døve og dansk tegnsprog skal øges for at skabe bedre jobmuligheder for døve.

Døve skal have fri og uhindret adgang til kulturtilbud, både med tegnsprogstolkning og tilbud på dansk tegnsprog.

Døves historie, sprog og kultur skal fremmes og støttes på lige fod med dansk kultur.

Information og service i den offentlige sektor, herunder det politiske system, skal gøres tilgængeligt på tegnsprog, så døve kan bidrage og deltage aktivt i samfundet.

Der skal være mere og bedre undertekstning og tolkninger på dansk tv og film samt streamingtjenester.

Der skal produceres tv og medieindhold udviklet og udført på dansk tegnsprog i høj kvalitet, da det giver et helt andet og mere naturligt flow end tolket tv.

Politisk slagkraft

Hvis DDL skal gøre en forskel, skal samfundet vide, vi eksisterer.

DDL skal være en synlig og markant civilsamfundsaktør. Derfor deltager vi aktivt i relevante netværk og fora, hvor vi kan styrke DDL's position. Det gør vi både lokalt, nationalt og internationalt igennem DNR, EUD og WFD.

DDL skal være i konstant dialog med beslutningstagerne for at forbedre døves vilkår. Det er afgørende, at beslutningstagerne har tillid til DDL og vi skal altid bidrage med konkrete og konstruktive inputs.

Det er afgørende for indflydelse, at der er kendskab til døve og døves vilkår. Derfor prioriterer vi at styrke den eksterne kommunikation og lave oplysningskampagner.

For at forbedre vilkårene for døve skal DDL sikre et godt og tæt samarbejde med de organisationer, der virker indenfor døveområdet. Vi er samtidig altid åbne og opsøgende overfor nye samarbejdspartnere

Dirigent: Der bliver afsat 5 min. for hvert punkt til diskussion. Er der nogle kommentarer?

Punkt 1 Dansk tegnsprog:

Filip Verhelst, Horsens Døveforening: Det er et fint arbejdsprogram og beskrevet godt. Når vi ser på Sverige, Norge Finland, så er der to ting de har i deres arbejdsprogram, som vi ikke har. 1: Teater, kultur på tegnsprog. 2: Tegnsprogsforskning. Jeg håber, man vil prioritere det.

Lars Knudsen, HB: Vi er enige i kommentaren, og det er allerede på handleplanen. Den nye HB skal tage det op efterfølgende. Hvis man kommer med ideer, diskuterer vi videre ift. handleplanen.

Julie Morville LadyLike: Der står ikke noget i arbejdsprogrammet om de børn, der bliver tabt i systemet, som falder igennem på de hørende skoler. De skal nævnes og forebygges i samarbejde med DDU og DDI.

Outi Toura- Jensen: Man skal have adgang til dansk tegnsprogsmiljø fra vugge til krukke. Hvor er adgangen, når man er lille? Har man mulighed for et flydende tegnsprog? Der er fokus på døvfødte, men hvad med coda-børn – hvilke tilbud skal de have adgang til? De identificerer sig med dansk tegnsprog som modersmål.

Lars Knudsen HB: Passer dit forslag ikke ind i punkt nr. tre, Julie? Samarbejdet med DDU og DDI står under punkt 6 under "Politisk slagkraft".

Torsten Guhle kommentar til Ladylike's kommentar:

DDU, DDI, DDL skal samarbejde særligt på ungeområde – de skal ikke gå tabt i systemet. Det er vigtigt at påføre på handleplanen.

Elisa Klejs Madsen, Århus Døveforening: Handleplanen skal indbefatte døve børn med særlige udfordringer. Det kan være børn med autisme eller børn der er multihandicappet.

Dirigent: HB tager alle inputs til efterretning.

Punkt 2 Tegnsprogstolkning:

Mads J. Pedersen, 1866: Kan tegnsprogstolkning ligge under "lige muligheder"? Hvorfor har man det som selvstændigt punkt?

Lars Knudsen, HB: Fordi tolkeområdet er så stort et område med mange komplikationer og problemstillinger. Der skal mere fokus på tolkeområdet.

Elisa Klejs Madsen, Århus Døveforening: HB mener, der skal være én indgang til tolkebestilling. Er tolkeleverandørerne enige i det? Har I været i dialog med dem?

Lars Knudsen, HB: Vi har dialog med forskellige interessenter på området, f.eks. Skopos, FTT, brancheforeningen. Vi havde møde i mandags (**red. 24/8**) med interessenterne, og alle er nogenlunde enige om, at der skal være en simpel adgang. Vi laver en fælles henvendelse til politikerne for at lægge pres på dem. Hvordan det praktisk skal udmøntes, har vi forskellige meninger om, men vi er enige i de overordnede linjer.

Kenneth Borg, Tegnølgen: Tolkeuddannelse i Aarhus er lukket, og pludselig mangler der tolk i Jylland. Hvad vil DDL gøre ved det? Skal alle døve flytte til København?

Dirigent: Din kommentar er noteret, og der bliver arbejdet videre med det på handleplansniveau.

3. punkt Stærkt Fællesskab:

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening:

Under Punkt 1 skal tilføjes ordet "hjælpes".

Burdet det ikke hedde "Strategiske retningslinjer" i stedet for arbejdsprogram? Vi mener, der skal vælges et andet ord.

Til sidst: DDL siger man skal have mere medejerskab om det store døvefællesskab. DDL har høje forventninger. Hvad kan man gøre i medlemsnetværket?

HB-medlemmerne skal være synlige i egne foreninger.

Elisa Klejs Madsen, Aarhus Døveforening:

Hvordan forestiller HB sig, at Grønland og Færøerne bliver styrket?

Mads Jonathan Pedersen, Døveforening 1866:

Vi har to kommentarer: Jeg kan se, at DDL de seneste 2-3 år har kigget på

medlemsstrukturer f.eks. direkte medlemskab. Under punktet kan jeg ikke se noget om regionstrukturen, hvordan passer det ind?

DDL vil styrke det lokalpolitiske arbejde som i Sverige, så hvis man skal have en ny struktur, vil jeg opfordre til, at vi får oplært nogle folk i strategi og politisk arbejde, så det kan slå igennem ude i kommunerne og foreningerne.

Lars Knudsen, HB:

I vedtægterne står der arbejdsprogram. Så det holder vi fast i. Ellers skal der laves vedtægtsændringer.

Punkt 4 solidaritet for alle:

Andreas Kronlund, Tegnbyen:

Vi vil have tilføjet minoriteten i minoriteten under punktet. F.eks. LGBT.

Malene Melander, Fyns Døveforening: Det er vigtigt, at DDL bruger lokalforeninger ift. projekter. Den nye HB skal inddrage de lokale foreninger i projekter, så de bliver forankret.

Lea Hylstrup: Det er vigtigt at huske på såkaldte dobbeltminoriteterne. Jeg kunne også godt tænke mig et tættere samarbejde med de etniske minoritetsgrupper. Gennem tæt samarbejde får man mere ud af og dermed et bedre resultat.

Punkt 5: Lige muligheder:

Ingen kommentarer.

Punkt 6: Politisk slagkraft:

Ingen kommentarer.

Dirigent:

Kan I godkende arbejdsprogrammet med tre tilføjelser:

- 1 ændring: ordet *hjælpes* indføres under "stærkt fællesskab".
2. ændring handler om tilbud til døve med dobbelt minoritet
3. ændring: unge der går tabt i systemet skal hjælpes i samarbejdet med DDI, DDU.

De tre ændringsforslag er vedtaget. God fornøjelse til HB med det.

Red: Efter landsmødet har HB godkendt følgende indføjelser i arbejdsprogrammet – formuleringerne er godkendt af forslagsstillerne:

Tekst med rød tilføjet under "stærkt fællesskab"

Medlemsforeningerne skal **hjælpes**, styrkes og udvikles...

Tekst med rød tilføjet under "Dansk tegnsprog":

Det skal sikres, at døve gennem hele livet har adgang til tegnsprogmiljøer, hvor man frit og uhindret kan kommunikere på tegnsprog med både andre døve og fagprofessionelle. **Det gælder også de unge, der ikke nødvendigvis er vokset op med tegnsprog. DDL skal samarbejde med DDI og DDU om kontakt til denne gruppe.**

Tekst med rød tilføjet under "Solidaritet for alle":

Nogle døve er dobbeltminoriteter i kraft af f.eks. køn, seksualitet eller etnicitet, hvilket kan øge risikoen for yderligere marginalisering. Det er vigtigt, at DDL også kæmper for disse gruppers rettigheder.

Døve børn med CI (Horsens Døveforening)

Vi opfordrer DDL til at arbejde for, at folkeskolen gennem lovgivning kan tilbyde døve børn med CI tegnsprogstolkning, når der er behov for det.

Hovedbestyrelsens kommentarer til forslaget

HB bakker op om forslaget og vil tage det med i udarbejdelsen af handleplan for området efter landsmødet.

07: Fastsættelse af kontingent

(De dele af kontingentforslagene, som omhandler direkte medlemskab udgår som følge af udskydelsen af vedtagelse af vedtægtsændringer)

Lars Knudsen viser en PP med HB's forslag:

	2021	2022	2023
DDLs andel	300	330	360
Foreningens andel	200	220	240
Minimumskontingent	500	550	600
DDU	100	100	100

To ting er ændret siden det udsendte forslag: Det med direkte medlemskab, som kræver en vedtægtsændring, udsættes til senere. Så havde vi sat DDU's andel i det oprindelige forslag til en prisstigning, og det var en fejl fra vores side, for det var ikke clearat med DDU, som ønskede at fastholde deres kontingent.

Vi foreslår 3/5 af minimumskontingentet til DDL. Medlemsforeningerne kan så selv supplere deres del af kontingentet.

DDL's andel har været den samme gennem flere år, derfor foreslår vi en kontingentstigning. DDL skal være en stærk organisation, det kræver noget økonomi, derfor foreslår vi denne stigning.

Dirigent: Vi har tre andre forslag, som alle opererer med en stigning. Vil nogen af forslagsstillerne forklare om deres forslag?

Hvem	Hvad	2021	2022	2023
HB	DDLs andel	300	330	360
HB	Foreningens andel	200	220	240
HB	Minimum	500	550	600
Horsens	DDL's andel	225	250	250
Horsens	Foreningens andel	225	250	250
Horsens	Minimum	450	500	500
Tegnbølgen	DDL's andel	250	250	250
Tegnbølgen	Foreningens andel	200	200	200
Tegnbølgen	Minimum	450	450	450
FDF/ADF	DDL's andel	225	250	275
FDF/ADF	Foreningens andel	200	200	200
FDF/ADF	Minimum	425	425	425

Filip Verhelst, Horsens Døveforening: Vi foreslår det her, fordi vi synes, at DDL's forslag er udtryk for nogle ekstreme stigninger. Det tror vi ikke, medlemmerne vil støtte. Derfor har vi et forslag om en langsommere stigning.

Malene Melander, Fyns Døveforening: Det er en ekstrem stigning i DDL's forslag. Derfor har Fyn og Århus Døveforeninger sat medlemsforeningens andel til 200, og så er det op til generalforsamlinger at beslutte, om foreningens andel skal stige.

Kenneth Borg, Tegnbølgen: Ja, det er en voldsom stigning i DDL's forslag. Vi er jo en ung forening. Vi bryder os ikke, om at der kommer en stigning hvert år. Vi foreslår en stigning på 50 DKK, og så kan det stige igen næste gang efter næste Landsmøde. Vi er bange for, at vi kommer ind i en ond spiral med stigninger hvert år.

Andreas Slytsvig, Absalon 2.0. Hvis det er DDL's mål med forslaget at give DDL en større indtægt, hvorfor foreslår man så også, at foreningernes kontingent skal stige?

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: Måske kan jeg hjælpe HB lidt. Horsens talte om minimumskontingent. Vi diskuterer begge dele – både DDL's andel + det samlede kontingent. Det står tydeligt i vedtægterne. Også på tidligere landsmøder har vi diskuteret det samlede kontingent + DDL's andel.

Lars Knudsen, Landsformand: Foreningsandelen er stigende, fordi DDL's andel er stigende. Det er derfor, man har valgt at gøre det på denne måde.

Dirigent: Der er fire forslag. Vi er nødt til at stemme i flere omgange. I første omgang skal man vælge det forslag, man synes er bedst. Hvis intet forslag har fået over 50 %, så vil det forslag, der har fået færrest antal stemmer udgå, hvorefter vi stemmer om de tre tilbageværende forslag og så videre. Nr. ét er HB's forslag, nr. to er Horsens, nr. tre er Tegnølens nr. fire er Fyn og Århus' forslag.

Christian Klim, 1866: Alle medlemmer afviste forslagene på vores Generalforsamling. Kan man stille et ekstra forslag?

Dirigent Dennis Sørensen: Nej. Vi skal fastsætte kontingentet. Der skal vælges et forslag. Nu går vi til afstemning.

Per Fruerled, DDL: HB er interesseret i at se på den del, der går til DDL, men er også optaget af at sikre, at medlemsforeningerne får en rimelig andel. Men måske ønsker foreningerne det ikke? Vi foreslår at foreningerne også stiger, så man fortsat har en rimelig fordelingsnøgle - det har været tanken.

Vores tilskud fra udlodningsmidlerne er også beregnet ud fra vores omsætning og ud fra kontingentet – det er de to ting, der tilsammen afgør, hvor meget vi får i tilskud. Det er svært at svare på, hvor meget det betyder i kroner og ører. Men det vigtigste er, at vi hæver kontingentet, fordi vi ikke har haft en udvikling siden 2009.

Dirigent: Det er rigtigt, at den samlede omsætning har betydning i forhold til fordelingen af udlodningsmidlerne. Det har også private midler, (alle ikke-offentlige tilskud) og så er det afhængigt af, hvor mange organisationer der er på listen. Hvis kontingentet stiger, så kan vi hæve DDL's andel af udlodningsmidlerne.

Mads J Pedersen, 1866: Vi kan ikke acceptere det stemmesystem. Det må være muligt at afvise det. Jeg mener ikke, vi SKAL stemme et af de forslag igennem.

Dirigent Dennis Sørensen: Der står i vedtægterne, at vi skal beslutte kontingentet på Landsmødet, så vi skal stemme et af de indkomne forslag igennem. Det er vedtægterne punkt 5.5. Der står indkomne forslag skal modtages 6 uger før, inkl. de forslag der handler om kontingent. Det er landsmødet, der bestemmer.

Filip Verhelst, Horsens Døveforening: Når vi ser på DDL's andel, så ligner vores forslag Tegnølgenes forslag. Vi trækker derfor Horsens Døveforenings forslag tilbage for at gøre det mindre kompliceret.

Dirigent: Landsmødets dagsorden skal indeholde kontingent. Man kan ikke bare fastholde det gamle kontingent.

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: 1866 kan bede Landsmødet om at acceptere deres forslag som det femte forslag. Hvis Landsmødet beslutter at gøre det, så skal dirigenterne acceptere det. Det har jeg oplevet før. Vi skal også vedtage foreningernes minimumsandel her.

Dirigent: Jeg er ikke enig med Christian i, at vi kan tage et nyt forslag ind i dag. Men vil gerne acceptere det, hvis HB er enig. Hvad er jeres holdning til det? Bestyrelsen protesterer ikke, så vi accepterer 1866' forslag, om at bevare den nuværende kontingent. Derfor tager 1866, Horsens plads – altså som forslag nr. 2. Når dette er begrundet, så går vi til afstemning.

Mads J Pedersen, 1866: Vi troede, at vi godt kunne afvise forslaget helt. 1866 går ikke ind for nogle af forslagene. Kontingentet er på 400 DKK og vores kontingent er på 600 DKK. Vi har mistet flere medlemmer, fordi vi har ladet kontingentet stige. Nogle medlemmer vil hellere støtte den lokale forening end DDL's økonomi.

Lars Knudsen, HB: HB's holdning er, at 1866 forslag er egoistisk, fordi man kun fokuserer på foreningens interesse, og ikke på DDL's interesse.

Kenneth Borg, Tegnølgen. Jeg synes på en måde også, at det ville være bedst at undgå en stigning. Vi ved ikke om en kontingentstigning er en fordel, hvis vi mister medlemmer derved. Vi er bekymret for en stigningspiral. Vi foreslår en enkelt stigning på 50 DKK, og så ser vi på det til næste landsmøde.

Dirigent: Vi går over til afstemning. Vi stemmer om alle fire forslag i første runde:

Hvem	Hvad	2021	2022	2023
HB	DDL's andel	300	330	360
HB	Foreningens andel	200	220	240
HB	Minimum	500	550	600
1866	DDL's andel	200	200	200
1866	Foreningens andel	200	200	200
1866	Minimum	400	400	400
Tegnbølgen	DDL's andel	250	250	250
Tegnbølgen	Foreningens andel	200	200	200
Tegnbølgen	Minimum	450	450	450
FDF/ADF	DDL's andel	225	250	275
FDF/ADF	Foreningens andel	200	200	200
FDF/ADF	Minimum	425	425	475

Resultatet blev:

1: DDL	0
2: 1866	25
3: Tegnbølgen	32
4: Fyn og Århus	89

Det betyder at forslag nr. 4 bliver besluttet.

Dirigent: Der var yderligere et forslag fra Horsens vedrørende kontingent. Filip fremlægger det selv.

Filip Verhelst, Horsens Døveforening: Vi har et forslag om sekundært kontingent, fordi vi har medlemmer, der også er medlem af andre foreninger. Vi foreslår, at det sekundære kontingent bliver minimum 100 DKK om året.

HB kan ikke støtte forslaget. Der fastsættes ikke særskilt kontingent for medlemskab af sekundær forening. Kontingentet svarer til den valgte sekundære forenings andel af minimumskontingentet. For mange foreninger vil det være 200 kr., men i foreninger med et højere fastsat kontingent, vil det sekundære kontingentet så også være højere.

Andreas Slytsvig, Absalon 2.0: Jeg har et supplerende spørgsmål til det med minimumskontingent. Man kan vel selv bestemme, om man opkræver 100 DKK eller 200 DKK?

Kenneth Borg, Tegnbølgen: Jeg forstår godt jeres forslag, men det kræver ekstra administration. Jeg synes ikke, man kan forsvare to forskellige kontingenter for medlemmer af den samme forening med adgang til samme fordele.

Per Fruerled: Man kan godt være medlem af mange foreninger, men kun betale én gang til DDL. Administrativt kan vi godt styre det med forskellige kontingenter, men det ændrer princippet i, hvordan man bruger foreningerne.

Dennis Sørensen: Jeg fornemmer ikke, at der er opbakning til forslaget. Vil I trække forslaget?

Filip Verhelst, Horsens Døveforening: Ja, vi trækker forslaget.

Dennis Sørensen: Så lukker vi diskussionen om kontingent.

08: Valg af landsformand

Dirigent: Valgkomitéen fortæller om deres arbejde, og derefter går vi over til valg af formand og bestyrelse.

Outi Toura-Jensen og Inger Nørgaard Christensen, valgkomitéen fortæller om deres arbejde. Jessica Rohde er også med i valgkomitéen, hun sidder i Norge og følger med. Vi har haft fysiske møder, skypemøder og løbende kontakt.

Vi har været ude og tale med forskellige kandidater. Vi har set på, at det skulle være en blandet bestyrelse og gerne fra hele DK, men det har ikke været så nemt. Vi er lidt ærgerlige, fordi de fleste kandidater kommer fra Sjælland.

Dog har der været stor interesse fra folk i forhold til at sidde i bestyrelse, vi har selv spurgt nogen, og vi har også fået mange henvendelser. Det bliver spændende at se hvem der bliver valgt. Held og lykke!

Dirigent: Så har vi valg af Landsformanden. Jeg overlader ordet til Lars Knudsen, som er den eneste kandidat til landsformandsposten.

Lars Knudsen: Jeg vil gerne genopstille. Det har været tre spændende og udfordrende år. Meget er sket, og der har været meget at se til. Mit arbejde er ikke færdigt. I dag er et godt eksempel med den debat vi har haft og det engagement, der er her i dag. Debatten viser, at DDL og medlemsforeningerne skal arbejde endnu tættere sammen, og det vil jeg gerne være med til at sikre fremover.

Dirigent: Jeg opfatter, at lønrammen er på plads, som vedtægterne foreskriver, så er det bare at ønske dig tillykke og held og lykke med arbejdet fremover. Applaus fra salen.

09: Valg af otte hovedbestyrelsesmedlemmer

Dirigent: Næste punkt er valg af bestyrelsen. Vi tager jer i alfabetisk rækkefølge, og I får et minut hver til jeres valgtale. Forsamlingen må stille ét spørgsmål til hver og bagefter er der afstemning. Alle må gerne se hinandens taler. Og det skal være forskellige spørgsmål til kandidaterne.

Bent Brøndum: Jeg vil gerne genopstille. Har siddet i bestyrelsen i seks år og har nogle mærkesager på ældreområdet, som jeg gerne vil have gennemført. Jeg har 20 års erfaring indenfor tolkeområdet, som jeg kan bidrage med. Så er der tegnsprogsområdet, og vi har mange arbejdsløse, som jeg også gerne vil arbejde med. Vi har brug for bedre samarbejde mellem unge og ældre. Og for at styrke DDL's generelle arbejde.

Spørgsmål fra Mads J. Pedersen, 1866: Tak for din præsentation. Hvordan skal et bedre samarbejde mellem unge og ældre foregå?

Bent Brøndum: Tidligere har vi haft fælles middage mellem unge og ældre, og det var en spændende udveksling, der fandt sted der, men det blev bare ikke til mere.

Christina Hausgaard: Jeg er ny og stiller op til DDL. Jeg har set DDL's strategiske arbejdsprogram og har selv været aktiv i DDL, både som frivillig og aktivt medlem på mange forskellige måder. Jeg mener, at jeg vil kunne bidrage på mange områder og med forskellig erfaring. Men hvad jeg vil fremhæve i dag, er området 'Stærke fællesskaber'. Det står meget tydeligt frem fra i dag, at der er stort behov for at lave en trekant. Det skal tydeligt fremgå, hvad DDL er, hvad foreningerne er og hvordan medlemmerne hænger sammen med foreningerne, og hvordan de forskellige vinkler i trekanten respektivt er forbundet til hinanden. Trekanten skal stå stærkt. Det kan gøres på forskellige måder. Jeg vil gerne træde ind (*i DDL/HB) og forsøge at finde en vej frem, så trekanten kan fungere godt.

Spørgsmål fra Tegnølgen: Har du noget konkrete arbejds erfaring, du kan bidrage med?

Svar Christina: Jeg er uddannet pædagog, så der har jeg nogle kompetencer, jeg kan bidrage med. Jeg har arbejdet i Absalon og ved, hvad de unge ønsker sig. Det kan jeg bringe op på nationalt plan.

Nathalie Hein: Jeg genopstiller fordi det er spændende at være medlem. Jeg har kun været med 2/3 af tiden pga. orlov. Jeg har fokus på arbejdsmarkedet, ledighed og her spiller tolkeområdet en stor rolle. Jeg vil meget gerne fortsætte, få mere politisk indflydelse og gøre dansk tegnsprog mere tydelig.

Lea H. Hylstrup: Jeg er ung, men har allerede været aktiv i mange ting. Jeg vil gerne forandre ting, hvor jeg kan se problemer. Jeg stiller op til HB, fordi jeg gennem DDL kan skabe forandring sammen med en god bestyrelse. På de strategiske områder siger jeg et stort ja til alle punkter. Jeg håber, vi sammen kan arbejde for at fremme og udvikle DDL.

Spørgsmål fra Filip Verhelst: Du er meget interesseret i mange ting, og du har holdninger. Hvordan tænker du, at du kan samarbejde med folk, der har andre holdninger end dig?

Svar Lea: Jeg tror på forskellighed, og på at vi udfordrer hinanden. Det er bedre med forskellige perspektiver på problemstillingerne.

André Kobberholm: Jeg har siddet i tre år, hvor vi har lavet medlemsstruktursændringer og besøgt en masse foreninger, og den mission vil jeg gerne være med til at udføre. DD3-projektet vil jeg også arbejde videre med og styrke. Jeg vil også arbejde videre med den økonomisk del.

Sarah Lind: Jeg vil gerne lytte og lægge mit hjerte og passion i arbejdet. Jeg er socialpædagog og det kan gavne DDL meget. Jeg kæmper med alt, jeg har. Jeg er en god profil, der matcher jer i døveforeningerne. Jeg kæmper for døves livsvilkår, særligt i Jylland. Der er brug for forandring.

Spørgsmål fra Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: I din video talte du om intersektionalitet – hvordan vil du bruge det i dit arbejde og synliggøre det i DDL.

Svar Sarah: Jeg er her i dag, fordi jeg kommer med intersektionalitet, så jeg kan bidrage med erfaringer inden for det. Ordet er stadig aktuelt – det ikke sikkert alle kendte det, før de så min video.

Janne Boye Niemelä: Jeg vil meget gerne være med, så vi kan se så mange forskellige retninger som medlemsforeningerne ønsker – de ønsker skal vi udføre i handlinger. Jeg brænder for tegnsprog og kultur.

Spørgsmål fra Tegnbløgen: I din tid som formand lukkede du tolkeuddannelsen i Aarhus. Vil du genoprette den?

Svar Janne: Hvis det er muligt, så skal den genoprettes. Vi skal give studerende de bedste vilkår, og der er kun studerende i København. Så det er en udfordring.

Michael Olesen: Jeg genopstiller, fordi det er spændende at have indflydelse og tage ansvar for DDL's retning. Vi har forskellige holdninger og meninger. Det er vigtigt med bred repræsentation. Vi skal være loyale overfor de beslutninger, der bliver taget på landsmødet.

Spørgsmål fra Mads J. Pedersen, 1866: Hvilke af de seks områder kan du bidrage mest med?

Svar Michael: Det er svært at fremhæve. Men hvis jeg skal vælge, så er det tegnsprogstolkeområdet. Afgørende for døve i samfundet.

Frederik Olsen: Jeg vil have fokus på tilgængelighed – det bliver jeg påvirket meget af på mit arbejde. Mine kompetencer kan jeg overføre til DDL. Der skal mere sælgermentalitet til DDL til at få gennemført projekter. Jeg bidrager med min forretningsmentalitet.

Spørgsmål fra Fyns Døveforening: Kan du sige mere om dit fokus på arbejdsmarkedet?

Svar Frederik: Det handler om synlighed, kontakt, og formidle døve over for resten af samfundet. Der kan vi gøre mere. Som HB skal vi udvikle nogle metoder, der er anderledes

– jeg er uddannet indenfor filosofi, så jeg kan bruge nogle abstrakte tankegange, og omdanne dem til den måde vi tilgår arbejdsmarkedet på.

Birthe Petersen: Jeg vil gerne fortsætte, der er så mange muligheder i DDL. Vi har ikke kun fokus på døve i Danmark, men i hele verden. WFD er en vigtig indsats. Jeg kan bidrage med, at jeg er pensionist og deres perspektiv. Vi skal have fokus på de ensomme og syge – og vigtigst, så skal vi bevare tegnsprog.

Ole Rønne-Christensen: Man bliver aldrig færdig med et arbejde, som man vil ændre og kæmpe for. Jeg er meget fokuseret på foreningsarbejdet og tilgængelighedsområdet. Det vil jeg gøre færdigt og bedre.

Spørgsmål Andreas Kronlund, Tegnbyen: Du er været til Dronningens nytårskur – hvordan gjorde du tegnsprog synligt der?

Svar Ole: Det var en sjov oplevelse. Da jeg kom ind, brugte jeg både stemme og tegnsprog. Jeg havde ikke tolk med. Dronningen, Kronprinsen var målløse. De forstod det ikke.

Dirigent: Det var alle kandidaterne. Vi har 8 pladser og 11 stiller op.

Vi foreslår at lave to afstemninger i én. Alle 11 kandidater har sagt ja til stille op til suppleant, hvis de ikke bliver valgt. 8 kommer ind, 3 gør ikke. Den, der får flest stemmer af dem, der ikke bliver valgt ind, bliver 1. suppleant. Den med 2. flest stemmer bliver 2. suppleant. Afstemningen er anonym.

10: Valg af 1. og 2. suppleant – indgå i valget til bestyrelse

Dirigent: Stemmetallene ser ud som følger:

Christina Hausgaard – 149

Michael Olesen – 143

Janne Boye Niemelä – 140

Lea H. Hylldstrup – 118

Ole Rønne-Christensen – 118

André Kobberholm – 111

Sarah Lind – 102

Nathalie Hein – 79

Frederik Olsen (1. suppleant) – 72

Bent Brøndum (2. suppleant) – 67

Birthe Petersen (ikke valgt) - 60

11: Valg af tre medlemmer til valgkomitéen

Da der skal holdes ekstraordinært landsmøde i 2020 om vedtægtsændringer udskydes valget af valgkomité hertil.

12: Valg af statsautoriserede revisor

Per Fruerled, DDL: Hovedbestyrelsen indstiller til, at Ri Statsautoriseret Revisionsaktieselskab vælges som ny revisor.

DDL har i mange år haft Beierholm som statsautoriseret revisor. Hovedbestyrelsen har vurderet, at det vil være sundt for DDL at få et nyt perspektiv på vores daglige virke. Derfor har vi indhentet tilbud hos tre forskellige statsautoriseret revisionsfirmaer. Efter en grundig gennemgang har hovedbestyrelsen besluttet at indstille Ri Statsautoriseret Revisionsaktieselskab som ny statsautoriseret revisor for DDL.

Såfremt forslaget bliver godkendt på landsmødet, overgår DDL til Ri Statsautoriseret Revisionsaktieselskab fra regnskabsåret 2020.

Dirigent: Godkendt af forsamlingen.

13: Evt.

Ole Rønne- Christensen: Dejligt at se alle i dag og få feedback og kommentarer. DDL har nået mange ting. Vi kunne ikke have gjort det uden Lars og Per – giv en hånd. Tak!

Christian Høybye, Esbjerg Døveforening: Jeg vil opfordre til, at der ved valg af kandidater laves en spørgerunde med de nye kandidater, så kan man skiftes til at stille spørgsmål. Jeg opfordrer HB til, når man skal vælge næstformand at kigge i vedtægterne - landsformanden skal være døv, skal næstformanden så også det? Det synes jeg man skal kigge på.

Jeg synes, at medlemsforeningerne skal give mere modspil til HB og DDL.

Afsluttende bemærkninger:

Dirigenterne: Vi vil gerne sige tak for i dag, vi er begge trætte nu. Vi håber, at I synes processen har været god. Og til sidst giver vi ordet til Lars.

Lars Knudsen: Tak for et godt landsmøde. Det har været en lang og hård dag, men det føles som om, vi er en stor familie, hvor der er masser af engagement og diskussioner. Der skal være plads til forskellige meninger.

Jeg vil gerne sige tillykke til de nyvalgte HB-medlemmer. Nu skal vi i arbejdstøjet.

Jeg vil gerne sige en stor tak til de fire der trækker sig:

Karin, særlig tak for din deltagelse i Folkemødet sidste år, hvor vi havde en god diskussion om døvepolitik.

Nezahat, tak for din indsats og tak fordi du var med på den europæiske kvindekongress. Du skabte stor opmærksomhed som den eneste kvinde med anden etnisk baggrund. Det var godt at du med.

Klaus, jeg vil også sige tak for din tid – særligt for dit fokus på medlemsstrukturen og din deltagelse i dette arbejde.

Birthe, jeg kommer til at savne dig, du har en mening og en holdning om alt, det vil jeg savne. Jeg håber, du bevarer kontakten til DDL.

Også en stor tak til de to dirigenter. Tak til referenter, stemmetællere, tolke og tak til valgkomitéen for jeres arbejde i denne periode. Og sidst, men ikke mindst, tak til Kasper, Bent og Ole, det har været et flot set-up. Tak til alle fra sekretariatet. Tak for nu og kom godt hjem.

Godkendt af dirigenterne

Helena C. Gade

Dennis Toft Sørensen